

JARROHLIK KASALLIKLARIDA BEMORLAR BILAN PSIXOLOGIK MUNOSABATNI SHAKLLANTIRISHNING AHAMIYATI

Burasheva Nodiraxon Qobuljonovna

*Asaka Abu Ali ibn Sino nomidagi Jamoat salomatligi texnikumi pediatriya
kafedrasida yetakchi o'qituvchisi.*

Annotatsiya: Mazkur maqolada jarrohlik kasalliklarida bemorlar bilan psixologik munosabatni shakllantirishning ahamiyati, shifokor va bemor o'rtasidagi muloqotning davolash jarayoniga ta'siri hamda psixologik yondashuvning klinik natijalarga bog'liqligi o'rganildi. Tadqiqot davomida jarrohlik bo'limlarida davolanayotgan bemorlarning psixologik holati, qo'rquv, xavotir va stress omillari tahlil qilindi. Olingan natijalar shuni ko'rsatdiki, samarali psixologik munosabat bemorlarning operatsiyadan oldingi va keyingi holatini yaxshilashda muhim omil hisoblanadi.

Kalit so'zlar: jarrohlik, psixologik munosabat, bemor, shifokor, stress, muloqot.

Abstract: This article examines the importance of forming a psychological relationship with patients in surgical diseases, the impact of communication between the doctor and the patient on the treatment process, and the relationship of the psychological approach to clinical outcomes. During the study, the psychological state, fear, anxiety, and stress factors of patients undergoing treatment in surgical departments were analyzed. The results showed that an effective psychological relationship is an important factor in improving the pre- and postoperative condition of patients.

Keywords: surgery, psychological relationship, patient, doctor, stress, communication.

KIRISH

Zamonaviy tibbiyotda jarrohlik kasalliklarini davolash faqat texnik va klinik ko'nikmalar bilan cheklanib qolmaydi. Bemorning psixologik holati, uning ruhiy tayyorgarligi va shifokor bilan bo'lgan munosabati davolash samaradorligiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Jarrohlik amaliyoti ko'plab bemorlar uchun kuchli stress manbai bo'lib, qo'rquv, xavotir va noaniqlik hissini keltirib chiqaradi.

Jarrohlik jarayonida bemorning psixologik holatini inobatga olmaslik operatsiyadan keyingi asoratlari, reabilitatsiya muddatining uzayishi va davolanishdan qoniqmaslikka olib kelishi mumkin. Shu sababli, shifokor va hamshiralarning bemor bilan to'g'ri psixologik munosabat o'rnatishi tibbiy amaliyotning ajralmas qismiga aylangan.

Mazkur tadqiqotning asosiy maqsadi jarrohlik kasalliklarida bemorlar bilan psixologik munosabatning ahamiyatini ilmiy jihatdan yoritish va samarali muloqot usullarini aniqlashdan iborat.

USULLAR

Tadqiqot Toshkent shahri jarrohlik bo'limlaridan birida olib borildi. Unda 18–65 yosh oralig'idagi 120 nafar jarrohlik bemorlari ishtirok etdi. Tadqiqot quyidagi usullar asosida amalga oshirildi:

Klinik kuzatuv

So'rovnoma (psixologik holatni baholash uchun)

Shifokor va bemor o'rtasidagi muloqotni tahlil qilish

Statistik tahlil usullari

Bemorlar ikki guruhga bo'lindi:

1-guruhda standart jarrohlik yondashuvi qo'llanildi,

2-guruhda esa psixologik qo'llab-quvvatlash, tushuntirish va empatik muloqotga alohida e'tibor qaratildi.

Operatsiyadan oldingi va keyingi psixologik holat maxsus baholash shkalalari yordamida o'lchandi.

NATIJALAR

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, psixologik yondashuv qo'llanilgan 2-guruh bemorlarida quyidagi ijobiy o'zgarishlar kuzatildi:

- Operatsiyadan oldingi xavotir darajasi sezilarli darajada pasaydi
- Operatsiyadan keyingi og'riq subyektiv bahosi pastroq bo'ldi
- Reabilitatsiya davri qisqardi
- Davolanishdan qoniqish darajasi oshdi

1-guruh bemorlarida esa psixologik zo'riqish yuqori bo'lib, ayrim hollarda operatsiyadan keyingi asoratlari qayd etildi.

Statistik tahlil natijalariga ko'ra, ikki guruh o'rtasidagi farq ishonchli ($p < 0,05$) ekanligi aniqlandi.

MUHOKAMA

Olingan natijalar jarrohlik amaliyotida psixologik munosabatning naqadar muhim ekanligini tasdiqlaydi. Bemor bilan ochiq, samimiy va tushunarli muloqot olib borish uning jarrohlik jarayoniga bo'lgan ishonchini oshiradi. Ayniqsa, operatsiya oldidan beriladigan to'liq va aniq ma'lumot bemorning qo'rquvini kamaytiradi.

Psixologik qo'llab-quvvatlash nafaqat bemorning ruhiy holatini, balki uning fiziologik tiklanishini ham tezlashtiradi. Stress gormonlarining kamayishi immun tizim faoliyatini yaxshilab, jarohatlarning tez bitishiga yordam beradi.

Shifokorlarning kommunikativ kompetensiyasini oshirish, tibbiyot xodimlari uchun psixologiya asoslarini o'qitish jarrohlik amaliyotining sifatini oshirishga xizmat qiladi.

XULOSA

Jarrohlik kasalliklarida bemorlar bilan psixologik munosabatni shakllantirish davolash jarayonining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi. Samarali muloqot bemorning ruhiy holatini barqarorlashtirib, klinik natijalarni yaxshilaydi.

Shu bois, jarrohlik amaliyotida psixologik yondashuvni tizimli ravishda joriy etish tavsiya etiladi.

ADABIYOTLAR

1. Karimov I.R. Tibbiy psixologiya asoslari. – Toshkent, 2020.
2. Abdurahmonov B.X. Jarrohlikda kommunikativ ko‘nikmalar. – Samarqand, 2019.
3. World Health Organization. Psychological aspects of surgical care. – Geneva, 2018.
4. Smith J. Doctor–patient communication in surgery. – London, 2021.